

1. בתאריך 7.11.2018 נכנס לתוקף תיקון מס' 15 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים"). במסגרת התיקון חודדה סמכות בית המשפט לקבוע במסגרת איסור על המשך עיסוק, כתנאי שחרור בערובה, בהתאם לסעיף 48(א)(10) לחוק המעצרים - איסור על המשך "עבודה" ב"מוסד" כהגדרתם בחוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, התשס"א – 2001 (להלן: "חוק למניעת העסקה").
2. תכלית התיקון האמור הינה להביא לכך שבהליך קביעת התנאים לשחרור בערובה של חשוד או נאשם בגיר בביצוע עבירת מין ישקלו גורמי האכיפה – המשטרה או הפרקליטות – וכן בית המשפט את העובדה כי החשוד או הנאשם עלול במסגרת עיסוקו לבוא במגע עם קטינים, אנשים עם מוגבלות שכלית או התפתחותית או חסרי ישע (להלן: "האוכלוסיות"). זאת, בשים לב להוראות החוק למניעת העסקה שאוסרות על בגיר שהורשע בביצוע עבירת מין לעבוד ב"עבודה" ב"מוסד" וכן אוסרות להעסיקו באלה (סעיף 2 לחוק למניעת העסקה – להלן: "האיסור הסטטוטורי").
3. לפיכך, מקום בו מדובר בחשד/באשמה לביצוע עבירת מין על התובע לבחון אם קיים חשש שעיסוקו של החשוד/הנאשם יסכן את האוכלוסיות – זאת, גם אם עבירת המין לא בוצעה במסגרת עיסוקו. בהקשר זה ישקול התובע את כלל השיקולים הרלוונטיים הנשקלים בהתאם לסעיף 48(א)(10) לחוק המעצרים, אך זאת גם בשים לב לאמירה הנורמטיבית של המחוקק הבאה לידי ביטוי באיסור הסטטוטורי הקיים בחוק מניעת העסקה. בהתאם, ישקול התובע אם יש מקום לבקש מבית המשפט להטיל תנאי של איסור על המשך "עבודתו" של חשוד/נאשם במסגרת "מוסד" כהגדרתם בחוק למניעת העסקה. יצוין כי גם אם עבודתו של החשוד/נאשם אינה עם האוכלוסיות, יש לתת את הדעת לשאלה אם עבודתו מאפשרת לעבוד אתן (כגון מאבטח או נהג שעשוי במסגרת עבודתו לעבוד באבטחה או הסעות של קבוצות כאלו).
4. הגשת בקשה לתנאי שחרור של איסור על המשך עבודה במוסד, יכולה להיעשות בכל שלבי ההליך הפלילי, אף בטרם הגשת כתב האישום. יודגש כי גם במצב שבו לא הוטלו על הנאשם תנאי שחרור ממעצר בטרם הגשת כתב האישום, עשויה להיות לכך הצדקה לאחר הגשתו. לפיכך, על התובע לבחון הגשת בקשה כאמור, במקרים המתאימים, הן באופן יזום והן במסגרת תגובה לבקשה מטעם ההגנה שיש בה כדי להשליך על עיסוקו של החשוד/הנאשם, ובכלל זה בקשות לשינוי מקום עבודה (לעניין זה ר' גם פרק ג' להנחיית פרקליט המדינה 5.2 "חלופות מעצר עד תום ההליכים"). במקרים המתאימים, ניתן לבקש הוצאת תסקיר מעצר לשם בחינת הצורך בהגשת בקשה כאמור.
5. יודגש, כי קיומם של הליכים מקבילים, כגון הליכים משמעתיים, ככלל אינם גורעים מהצורך בהטלת התנאי, שכן תכליות המסלולים הן שונות, גם אם תוצאות ההליכים דומות. כך גם במקרים בהם יש סמכות של גורם מפקח לנקוט בצעדים רגולטוריים בנוגע לעיסוקו של החשוד או הנאשם.

6. אם קבע בית המשפט תנאי האוסר על "עבודה" ב"מוסד" לפי החוק למניעת העסקה, על התובע לבקש מבית המשפט להורות למשטרה - במסגרת ההחלטה - שלא ליתן **אישור משטרה**, וזאת לפי סעיף 3 לחוק למניעת העסקה. כמו כן, ככל שמתקבלת בקשה כאמור, יש לדאוג לסימון חיווי "מניעת העסקה" בתנופ"ה.

תאריך 31.5.23
הישיבה